

Rjúfum Íslandsmúrinn

Heiðar Guðjónsson, maí 2015

Tvennt hindrar afnám hafta

URSUS

- Vantar trúverðuga peningastefnu
- Uppgjör slitabúa föllnu bankanna

Núverandi ástand

- Verið að smíða nýja lagaumgjörð um Seðlabankann
 - Þarf að fara í gegnum Alþingi – 6 mánuðir
- Verið að fjölga bankastjórum
 - Þarf að fara í ráðningaferli – 6 mánuðir
- Nýir bankastjórar í nýrri lagaumgjörð þurfa að framkvæma peningastefnu
 - Þurfa trúverðugleika – 12 mánuðir??

Hvernig er hægt að afnema höft áður en þessum þáttum er lokið?

Uppgjör slitabúa – skv. lögum

- Lög um gjaldþrot hafa verið til staðar í meira en hálfa öld
 - Allir fjárfestu útfrá sömu lögum
- Allir eru jafnir fyrir lögum, háir sem lágir
- Að semja sig fram hjá lögum er óásættanleg pólitísk áhætta
- Nauðasamningar standast ekki núverandi lög, og væru nær óframkvæmanlegir tæknilega
 - Þarf kosningu með nægri þátttöku fyrir nauðasamningi
 - Þarf að tryggja greiðslu á sama tíma til allra kröfuhafa

Rangfærslur erlendra kröfuhafa

- Vitna í dóm Hæstaréttar frá 10. nóvember (707/2014) í máli Kaupthings og Aresbank
 - Þar er einungis fjallað um gjaldprotalög og sagt leyfilegt við tiltekna aðstæður að greiða út í erlendri mynt
 - Dr. Ásgeir Jónsson og Dr. Hersir Sigurgeirsson endurtaka rangfærslur í skýrslu um afnám hafta, en gleyma því að lög um gjaldeyrismál (87/1992) grein 13 b) og c) banna slíkar greiðslur. M.ö.o, gleyma hagfræðingarnir höftunum í skýrslu um höftin.
- Ef dómurinn hefði verið einsog erlendir kröfuhafar lýsa honum, hefðu þeir að sjálfsögðu sett slitabúin í þrot fyrir löngu

Hvað gerist í gjaldþrotaleið?

- Allar útistandandi kröfur verða kröfur í íslenskum krónum
- Þrotabúið er skilaskyld á gjaldeyri, líkt og lög og reglugerðir segja til um og við það eignast Seðlabankinn yfir 1500 ma gjld:
 - Íslenskir kröfuhafar fá krónur greiddar úr þrotabúinu
 - Erlendir kröfuhafar fá ekki greitt út þar sem slíkt er skv. lögum talið vera tilfærsla fjármagns á milli landa
 - Þrotabúið má bara ávaxta laust fé á innlánsreikningum
 - Seðlabanki Íslands, sem á að tryggja fjármálastöðugleika, setur reglu um að innistæður í eigu þrotabúa megi ekki nýta til endurútlána hjá bankakerfinu

Lög um gjaldeyrismál

- Erlendir kröfuhafar blanda saman málflutningi um lög um gjaldeyrismál og lögum um gjaldþrot fyrirtækja
- Gjaldþrotaleiðin er skýr, en þá eru eftir lög um gjaldeyrismál:
 - Þeim á ekki að breyta fyrr en komin er trúverðug peningastefna
 - Erlendir kröfuhafar fá engan yfirráðarétt yfir krónum, og krónurnar eiga ekki að valda neinni þenslu á Íslandi, enda ekki hægt að fjárfesta þeim
 - Stjórnvöld verða að tryggja fjármálastöðugleika þegar horft er til afnáms hafta-hluta laga um gjaldeyrismál.

Nota útgönguskatt á þá sem vilja fara strax og höftum léttir

**Erlendir kröfuhafar mega ekki fara út
fyrir höftin fyrr en trúverðug
peningastefna er fundin.**